

ASMENŲ, SENSIBILIZUOTŲ NAMŲ DULKIŲ ERKIŲ ALERGENAMS, MOLEKULINIO ALERGOLOGINIO PROFILIO YPATUMAI

Darbo autorės. Austėja GRUDYTĖ (III kursas), Inga ČESNAVIČIŪTĖ (VI kursas).

Darbo vadovė. Prof. dr. Violeta KVEDARIENĖ, Krūtinės ligų, imunologijos ir alergologijos klinika, Klinikinės medicinos institutas ir Patologijos, teismo medicinos katedra, Biomedicinos institutas, Vilniaus universitetas.

Darbo tikslas. Ištirti asmenų, turinčių alerginių ligų požymių, sensibilizuotų namų dulkių erkių alergenams, molekulinio alergologinio profilio bei odos alerginių mėginių ypatumus.

Darbo metodika. Tyrimo metu buvo surinkti 160 pacientų duomenys, atmesti dėl informacijos trūkumo 47. Nuasmenintų duomenų rinkinį sudarė molekulinio alergologinio tyrimo rezultatai: ALEX2 makrogardelė, odos dūrio mėgino (ODM) rezultatai, pacientų amžius, lytis, simptomai, gydytojo rinkta anamnezė ir nustatyta alergologinė diagnozė. Buvo atlikta detali duomenų analizė naudojant Microsoft Excel 2016 ir Python 3.10.11 programas.

Rezultatai. Tyrime išnagrinėti 113 asmenų duomenys, 62 (54,9%) moterys ir 51 (45,1%) vyras. Iš jų 100 (88,4%) pacientai buvo suaugę asmenys ir 13 (11,5%) vaikų. Bendras įsijautrinimo dažnis *D. farinae* buvo 48 (42,5%) ir 52 (46,0%) *D. pteronyssinus*. Nebuvo statistiškai reikšmingo skirtumo tarp skirtingų klinikinių alerginių ligų ir pacientų įsijautrinimo namų dulkių erkučių komponentams.

Buvo stebėtas statistiškai reikšmingas ryšys tarp vidutinio sIgE kU A/L Der f 1, Der f 2, Der p 1, Der p 2 komponentams ir čiaudulio (atitinkamai $p=0,010$, $p=0,020$, $p=0,009$, $p=0,013$). Lyginant ODM ir ALEX2 makrogardelės rezultatus, nustatyta, kad jautrumas *D. pteronyssinus* buvo dažnesnis vyrams, sergantiems alerginiu rinitu (AR) (17; 60,7%), nei moterims, sergančioms AR ((10; 30.3%) $p=0.022$). Tuo tarpu lyginant atopiniu dermatitu ir alerginiu rinitu sergančius pacientus, pastebėta, kad moterys buvo jautrios *D. pteronyssinus* dažniau nei vyrai (atitinkamai 5 ir 1, $p=0.041$).

Odos dūrio mėginių ir ALEX2 makrogardelės rezultatai buvo vertinami kartu, jų specifiškumas siekė 85,5%. jautrumas 86,5%, nustatant sensibilizaciją *D. farinae*, o tuo tarpu 85,7% specifiškumas ir 83,7% jautrumas, nustatant įsijautrinimą *D. pteronyssinus*. (abu $p<0,001$).

Išvados. Nustatyta, kad tik alerginiu rinitu sergantys vyrai buvo įsijautrinę *D. pteronyssinus* dažniau nei moterys.

Buvo rastas ryšys tarp simptomų (AR, čiaudulio) ir sensibilizacijos Der f 1, Der f 2, Der p 1, Der p 2, pagrindinių namų dulkių erkučių komponentų. Pastebėta, kad čiaudėjantys pacientai turi statistiškai reikšmingai didesnę sIgE kiekį nurodytiems namų dulkių erkučių komponentams.

Šiame tyrime statistiškai reikšmingo ryšio nenustatyta tarp pacientų grupių ir įsijautrinimo atskiriems dulkių erkių komponentams.

Raktažodžiai. Namų dulkių erkės; ODM; ALEX2.